

Sygn. akt II Ca 577/14

POSTANOWIENIE

Dnia 24 września 2014 r.

Sąd Okręgowy w Bydgoszczy II Wydział Cywilny - Odwoławczy

w następującym składzie:

Przewodniczący: SSO Janusz Kasnowski (spr.)

Sędziowie: SO Barbara Jankowska - Kocon

SO Aurelia Pietrzak

po rozpoznaniu w dniu 24 września 2014 r. w Bydgoszczy na posiedzeniu niejawnym

sprawy z wniosku

Skarbu Państwa – Zakładu Karnego w P.

z udziałem

T. C., P. C.

o **stwierdzenie likwidacji niepodjętego depozytu**

na skutek apelacji wnioskodawcy od postanowienia Sądu Rejonowego w Szubinie V Zamiejscowego Wydziału Cywilnego z siedzibą w Nakle nad Notecią z dnia 18 marca 2014r. w sprawie o sygn. akt V Ns 614/13

postanawia:

oddalić apelację.

Na oryginale właściwe podpisy

II Ca 577 /4

UZASADNIENIE

Zaskarżonym postanowieniem z dnia 18 marca 2014r. Sąd Rejonowy w Szubinie V Zamiejscowy Wydział Cywilny z siedzibą w Nakle nad Notecią oddalił wniosek Skarbu Państwa – Zakładu Karnego w P. o likwidację niepodjętego depozytu należącego do (...)C. w postaci środków pieniężnych w kwocie 225,01 zł.

Sąd Rejonowy ustalił, że J. C. zmarł w dniu 18.10.2007r. w trakcie odbywania kary pozbawienia wolności u wnioskodawcy. Pozostawił depozyt w kwocie 225,01 zł. Bezpośrednio po zgonie J. C. wnioskodawca wezwał uprawnione osoby (spadkobierców) do odebrania depozytu, a uczynił to poprzez zamieszczenie wezwania na tablicy ogłoszeń w Zakładzie Karnym w P. w dniu 23.10.2007r. (zgodnie z art.6 pkt 5 ustawy z dnia 18.10.2006r. o likwidacji niepodjętych depozytów – Dz.U. 208 poz.1537).

Sąd Rejonowy uznał, że wezwanie uprawnionych do odebrania depozytu zmarłego w taki sposób było nieskuteczne. Taki sposób wezwania, poprzez jego wywieszenie na tablicy informacyjnej w Zakładzie Karnym jest dopuszczalny dopiero w przypadku braku możliwości doręczenia wezwania do odbioru depozytu osobie uprawnionej lub nieustalenia takiej osoby (zgodnie z art.6 ust.3 i 4 w/w ustawy). Wnioskodawca dopiero w dniach 17.02.2011r.

skierował wniosek do właściwych organów o udostępnienie danych osobowych osób z najbliższej rodziny zmarłego J. C.– Z. C. oraz P. C. i uzyskał informację o ich adresach. Uzyskawszy te dane nie wezwał tych osób do odbioru depozytu, a zatem umieszczenie wcześniej wezwania na tablicy informacyjnej Zakładu Karnego w P. nie stanowiło skutecznego wezwania osób uprawnionych do odbioru depozytu, a w konsekwencji nie upłynął wymagany ustawą 3 letni termin, po którym możliwe jest dokonanie likwidacji depozytu po zmarłym A. B. (zaskarżone postanowienie wraz z uzasadnieniem – k.22 i 25).

W apelacji od postanowienia wnioskodawca Skarb Państwa – Zakład Karny w P. domagał się jego zmiany poprzez orzeczenie zgodnie z jego wnioskiem złożonym w sprawie.

Skarżący zarzucił Sądowi Rejonowemu:

- naruszenie prawa materialnego, a dokładniej art.6 ustawy z dnia 18.10.2006r. o likwidacji niepodjętych depozytów (Dz.U. 208 poz.1537 ze zm.) poprzez jego niewłaściwe zastosowanie wynikające z przyjęcia, że wnioskodawca w sposób nieuprawniony wezwał uczestników postępowania do odbioru depozytu, a w konsekwencji nieuzasadnione oddalenie wniosku o likwidację depozytu.

W uzasadnieniu zarzutu apelujący wywodził, że przy wezwaniu osób bliskich zmarłego do odbioru depozytu nie zachował co prawda kolejności działań przewidzianych w art.6 w/w ustawy, ale najistotniejsze jest to, że między dokonaniem pierwszej czynności zmierzającej do ustalenia osób uprawnionych do odbioru depozytu (wywieszenia ogłoszenia) i dniem złożenia wniosku do Sądu o likwidację niepodjętego depozytu, upłynął 3 letni okres, a depozyt nie został podjęty (apelacja wnioskodawcy – k.29 – 31).

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Apelacja wnioskodawcy nie znajduje uzasadnienia. Sąd Rejonowy w sposób właściwy wyjaśnił jak powinna przebiegać droga do likwidacji niepodjętego depozytu w świetle wymogów art.4 ust.2 i art.6 ustawy z dnia 18.10.2006r. o likwidacji niepodjętych depozytów (Dz.U. 208 poz.1537 ze zm.), ze szczególnym podkreśleniem, że wezwanie osób uprawnionych do jego podjęcia poprzez wywieszenie ogłoszenia na tablicy informacyjnej zakładu karnego jest działaniem ostatecznym, gdy brak jest możliwości doręczenia wezwania do odbioru depozytu osobie uprawnionej lub takiej osoby nie ustalono, mimo podjęcia stosownych działań.

Powtórzyć należy za Sądem Rejonowym, że: termin do odbioru depozytu wynosi 3 lata od dnia doręczenia wezwania do odbioru uprawnionemu lub wezwania, o którym mowa w art.6 ust.5 ustawy, a więc poprzez wywieszenie wezwania na tablicy informacyjnej w swojej siedzibie na okres 6 miesięcy (jak stanowi art.4 ust.2 w/w ustawy). Takie unormowanie nie oznacza dla wnioskodawcy możliwości wyboru sposobu zawiadomienia osoby uprawnionej, ale – jak trafnie wskazał Sąd I instancji – pozwala na skorzystanie z tej drugiej możliwości przewidzianej w art.6 ust.5 ustawy, gdy skorzystanie z tej pierwszej, która jest obowiązkowa (w ujęciu art.6 ust.1) nie jest możliwe, bo uprawniony nie jest znany albo nie jest możliwe ustalenie jego miejsca zamieszkania albo siedziby. By przekonać się o tym, wnioskodawca ma obowiązek wystąpienia do organu prowadzącego właściwą ewidencję, rejestr lub zbiór danych o udzielenie informacji umożliwiających ustalenie tego miejsca (zgodnie z art.6 ust.3 w/w ustawy). Gdy takie działania nie przyniosą pozytywnego rezultatu, to wówczas wnioskodawca ma podstawy do wykorzystania tego w istocie zastępczego sposobu wezwania (bo nie ma innego) poprzez: jego wywieszenie na tablicy informacyjnej w swojej siedzibie na okres 6 miesięcy (co dopuszcza art.6 ust.5 tej ustawy). Dopiero upływ 3 letniego terminu określonego w wyżej już przywołanym art.4 ust.2, liczonego od dnia wywieszenia wezwania na tablicy informacyjnej w siedzibie wnioskodawcy, da podstawy do likwidacji depozytu, jeżeli nie zostanie on wcześniej podjęty przez osoby uprawnione.

Z pisma skierowanego przez wnioskodawcę do Centrum Personalizacji Dokumentów MSWiA Wydziału Udostępniania Danych w W. wynika, że takie działania wyjaśniające zostały przez niego podjęte dopiero w dniu 17.02.2011r. (k.5 i6). Natomiast z dodatkowej informacji udzielonej przez wnioskodawcę pismem z dnia 12.12.2013r. wynika, że uzyskał informację o ewentualnych osobach uprawnionych do podjęcia depozytu po zmarłym J. C., ale nie wezwał bezpośrednio żadnej z nich do odebrania depozytu, a jedynie: wzywał uprawnionych poprzez

wywieszenie wezwania przed siedzibą Zakładu Karnego w P. (k.19). Tymczasem to wezwanie zostało wywieszone już w dniu 23.10.2007r., a więc zanim podjął działania wyjaśniające i ustalił osoby uprawnione do odbioru depozytu oraz adresy ich zamieszkania. W takiej sytuacji, jak słusznie uznał Sąd Rejonowy, wezwanie przez zamieszczenie ogłoszenia na tablicy we własnej siedzibie wnioskodawcy nie mogło odnieść spodziewanego skutku. Skoro bowiem wnioskodawca ustalił ewentualne osoby uprawnione do odbioru depozytu, to winien przesłać im stosowne wezwanie z pouczeniem o skutkach niepodjęcia depozytu w terminie 3 lat. Dopiero po upływie tego terminu mógł wystąpić z wnioskiem o likwidację depozytu. Gdyby nawet przyjąć za początek biegu terminu do odebrania depozytu przez osoby uprawnione (ewentualnych spadkobierców J. C.) daty doręczenia im odpisów wniosku złożonego w niniejszej sprawie tj.04.02.2014r. i 27.02.2014r. (k.18 i 19), to 3 letni termin do odebrania depozytu jeszcze nie upłynął, a tym samym brak uzasadnionych podstaw do jego likwidacji.

Dla porządku jedynie wskazać należy, że odstąpienie od tak opisanego drogi do likwidacji niepodjętego depozytu znajdzie swoje racjonalne uzasadnienie tylko w tych wyjątkowych przypadkach, w których depozyt będzie miał wartość zupełnie znikomą – symboliczną (np. kilku złotych). Wówczas, jak uczy doświadczenie, z tak niewielkiego depozytu nie można pokryć żadnych wydatków związanych z poszukiwaniem osób uprawnionych czy prowadzeniem korespondencji, ani nie jest on wart wydatków, które musiałyby ponieść osoby uprawnione, by depozyt odebrać. Zatem względem interesów wszystkich uczestników takiego postępowania, w tym osób uprawnionych, przemawia za ewentualnym złagodzeniem wymogów drogi procesowej do likwidacji takich depozytów. Sąd odwoławczy jednak jeszcze raz podkreśla, że będzie to miało miejsce jedynie w wyjątkowych przypadkach.

Z tych zasadniczych przyczyn Sąd odwoławczy podzielił w pełni stanowisko Sądu Rejonowego i oddalił apelację wnioskodawcy, jako nieuzasadnioną (na podstawie art.385 kpc w związku z art.13f 2 kpc).

Na oryginale właściwe podpisy

Za zgodność z oryginałem